

telepensjonisten

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 3/17- 44. årgang

Myldrende liv under Arendalsuka

Hvordan bruker du slike?

Telegrafbygningen i Kongens gt 21 hvor forbundets eldste forening holdt hus i mange år

Lederen har ordet

Dette er min første leder i Telepensionisten, et privilegium å få en direkte kontakt med hvert enkelt medlem gjennom lesing av bladet.

Landsstyret har siden landsmøtet konsolidert seg med å fordele oppgaver seg imellom. I det første møtet var også de tre vararepresentantene med og viste sterk interesse og erfaring som vil være nyttig for oss. Vi har mange oppgaver å arbeide med.

Siste landsmøte vedtok et handlingsprogram for innværende toårs periode. Dette er landsstyrets medlemmer nå midt oppe i ved å diskutere prioriteringer for videre arbeid, og bestemme hvordan vi skal gripe an de enkelte oppgavene.

Vi er veldig bekymret når enkelte lokalforeninger legges ned fordi det er vanskelig å få tillitsvalgte til verv. Særlig skal rollene som kasserer og leder være vanskelige å få besatt. Vår kasserer sendte i slutten av august spørsmål til lokalforeningene om hva slags støtte det kan være behov for. Vi må følge opp disse behovene. Jeg håper foreningene nå har svart på dette.

Som dere ser i egen artikkel i bladet har jeg i høst vært med på deler av Arendalsuken, med invitasjon fra Pensjonistforbundet. Dette forbundet er jo mange av våre medlemmer

kjent med, da vi jo i mange år har hatt en samarbeidsavtale med dem gjennom det vi kaller SAKO. Pensjonistforbundet har vært på flere av både landsmøter og årsmøter i lokalforeninger, og vi nyter godt av deres kunnskap i landsstyret. Flere andre forbund i SAKO ønsker også å samarbeide tettere lokalt med oss for å finne gjensidige interesser. Dette vil komme opp på SAKO's neste høstmøte.

I dette nummeret av Telepensionisten er det også et innlegg fra en av våre medlemmer, nettopp om tilhørighet til Pensjonistforbundet. Hun ber dere melde dere inn i dette forbundet, de har en masse lokale treffsteder i hele landet. Dette er selvsagt opp til den enkelte.

Jeg har i løpet av sommeren nytt fritid ved fjord og fjell og reiser hvert år rundt omkring i Norge. Særlig vestlandskysten har vært prioritert de siste årene. Jeg synes at landet vårt er en utømmelig kilde til spennende, varierte og vakre opplevelser. Jeg håper dere også kan nyte høstens skiftende farge-drakt med glede. Selv er jeg på småviltjakt på Rørosvidda, i skrivende stund.

Jeg ønsker dere en god høst, fylt av glede og varme!

Hilsen fra Tore
Forbundsleder

INNHOOLD

Lederen har ordet	s. 2	Den pensjonerte telesigøyneren	s. 10
Arendalsuka	s. 3	Aktiv trimgruppe i Trondheim	s. 11
Forbundets eldste forening fyller seksti	s. 4	Hvordan bruker du mobiltelefonen?	s. 12
Baklukesalg	s. 5	Telemuseet er reddet	s. 13
Tennene er en del av helsa vår	s. 6	Glåmdal lokalforening	s. 14
Meld deg inn i Pensjonistforbundet	s. 7	Det var tider det	s. 14
Sofustanker	s. 8	Det skjer	s. 15
Bokormene	s. 9	Småstoff	s. 16

Neste nummer av bladet kommer ut 6. desember. Tips og stoff sendes på e-post til gunhi-s@frisurf.no **innen 10. november.**

Forsidebilde: Lillehammer på tur, Turid Mikkelsen, Jostein Valved og Jan Riddervold beundrer utsikten mot Snøhetta.

Foto: Gunhild Skoglund.

Redaktøren forbeholder seg retten til redigering og nedkorting av innlegg.

Utgitt av Telepensionistenes Landsforbund. Redaktør: Gunhild Skoglund. Ansvarlig redaktør: Tore Andli.

Arendalsuka

Som et ledd i Pensjonistforbundet (PF) og SAKO (samarbeidsavtalen med Telepensjonistenes Landsforbund som en av partene) ble jeg som forbundsleder for første gang invitert til deltakelse på deler av Arendalsuka. Mange stands hadde eldre som tema; omsorg, verdier og helse. Alt svært aktuelt for mange av oss pensjonister.

Tore Andli

Den årlige uken har blitt et politisk-/organisasjonstreff av stort format. Hundrevis av organisasjoner og politiske partier har kontinuerlige aktiviteter i sentrum av Arendal by hele uken.

Byen kryr av sentrale politikere og journalister hele tiden, alltid på farten til eller fra arenaer hvor det skjer store og mindre møter mellom parter. Det var etablert telt-stands over hele byen, supplert med åpne scener på gateplan og på store og mindre båter og skip langs kaiområdene i Pollen.

Stor aktivitet

Jeg deltok i tre dager med innlagte møter med PFs ledere og tillitsvalgte, både med kretslederne utover i landet og de sentrale ansatte (sekretariatet) og deres konsulenter.

Dagene ble fylt av interessante foredrag og debatter, tidlig og sent som PF hadde organisert, samt egenutvalgte interesser innen både fag og politikk.

Vi var ca. 40 personer som alle bodde på Risør hotell. Organisert buss tur/retur hver dag gjorde det enkelt å delta på arrangementene. En hyggelig middag på

Stangholmen utenfor Risør, med innlagt båtutur, ble jeg også til del.

Styrke og kompetanse

PF er landets største organisasjon for pensjonister med over 10.000 tillitsvalgte. Med slagord som trygghet, livskraft og initiativ er de spredt over hele landet i form av ca. 700 lokale foreninger. Tilsammen har de ca. 230.000 medlemmer. Handlingsprogrammet for perioden 2015 – 2018 er omfattende. De har initiativer overfor politiske miljøer, og de samarbeider med mange andre interesseorganisasjoner.

Handlingsprogrammet kan leses på nettet under pensjonistforbundet.no.

Mitt utbytte ble en sterk opplevelse av organisasjonens aktiviteter, hvordan de involverer foredragsholdere til dueller med politikere, og kretsledernes kompetanse på Eldres behov og utfordringer.

PF har en styrke og en kompetanse som vi kan ha god nytte av. Utfordringen er imidlertid at de ønsker en kollektiv innmeldelse av våre medlemmer til sitt forbund. Begrunnelsen er at da kan PF bli et enda større forbund blant landets ca.

900.000 pensjonister. Flere av SAKO-organisasjonene er kollektivt innmeldt der.

Dette mener de vil gi større mulighet for å bli hørt i politiske miljøer og regjeringer. Det gjelder i forhold til å få tilbake forhandlingsretten om viktige saker for eldre samt deltakelse som part i den årlige pensjonsreguleringen i folketrygden. Kravet er å bli vurdert på linje med hovedorganisasjonene på arbeidstakersiden.

Telepensjonistenes landsstyre vil fortsatt arbeide med, og i tillegg vurdere vårt forhold til PF.

NAV sender ikke lenger utbetalingsmeldinger i posten til pensjonister og uføretrygdede. Pensjonistforbundet mener det må være valgfritt om du vil ha utbetalingsmeldingen på papir eller på nett.

Pensjonistforbundet arrangerte bl.a. debatt om hvordan pensjonister bør forholde seg til egen inntekt og forbruk.

Fra v: Karsten O. Five, ordstyrer; Jan Davidsen, leder av Pensjonistforbundet; Jon Hippe, leder av FAFO (forskningsorg.) samt deltakere fra bank og børs.

Forbundets eldste forening fyller seksti

Den 31. oktober kan de omlag 300 medlemmene i Oslo lokalforening feire sine seksti år. Og ikke nok med det. De kan titulere seg som Telenors eldste pensjonistforening. Det gikk nemlig hele 14 år før trønderne kom på banen med landets andre forening. Deretter kom bergenserne.

Gunhild Skoglund

Stiftelsesåret var 1957, nærmere bestemt 18. oktober, og mye av æren for det hadde foregangskvinne og telegrafekspektidør Bjørg Johansen. I nyere tid trekkes distriktsdirektør Evert Bestorp fram. Han var levende opptatt av pensjonistforeningen og en god støttespiller gjennom mange år.

Det startet med et brev

Allerede i 1955 sendte Bjørg Johansen et brev til daværende telefondirektør

Leif Abrahamsen, hvor hun foreslo at det skulle dannes en pensjonistforening for Oslo telefonanlegg. Det eneste kravet hun stilte var at anlegget skulle stille messe til disposisjon og ellers yte støtte der det gikk an. Foreningen skulle ifølge forslaget klare seg selv økonomisk.

Tiden gikk, Bjørg Johansen sto på i møter og utvalg som jobbet med saken. I september 1956 ble pensjonister med ektefeller invitert til et orienterings-

møte for å sondere stemningen for en forening.

Det var absolutt ønskelig, og et nytt utvalg ble nedsatt. Det endte med generalforsamling i november samme år, hvor lover ble vedtatt. Pussig nok var fram-

møte for dårlig til at et styre kunne velges, dermed ble det nedsatt et interimsstyre. Valg av ordinært styre skulle utsettes til året etter. Dette ble imidlertid en utfordring, og nye tanker måtte tenkes.

Omorganisering ble løsningen

Muligheten for å få med alle pensjonistene i Oslo og omland ble drøftet.

I Telegrafverket forbedte man nemlig en omorganisering. Oslo telegrafdistrikt og Oslo tele-

fonanlegg skulle slås sammen fra 1. juli 1958 under navnet Telegrafverket Oslo distrikt.

Telegrafverkets sentraladministrasjon var også lokalisert til Oslo. Dermed ble det enighet om å samle alle pensjonister i Oslo-området i en pensjonistforening som interimsstyret skulle arbeide videre med.

Det hele endte med at Telegrafverkets pensjonistforening Oslo ble formelt stiftet to år etter at Bjørg Johansen sendte sitt forslag til sin telefondirektør. Foreningens første leder ble Max Nilsen.

På den første generalforsamlingen vakte det stor begeistring da formannen opplyste at Telegrafverket, med samtykke fra Samferdselsdepartementet, hadde gitt fem hundre kroner til videre drift, og at NTTF hadde gitt ett tusen kroner.

Dagens forening

Hver måned holdes det medlemsmøte. Da serveres det middag, kaffe og kaker. Underholdningen består av foredrag, sang og musikk.

Kravet som Bjørg Johansen stilte om å stille messe til disposisjon har dessverre ikke holdt. Husleien fra Telenor Eiendom er for høy, så foreningen leier møtelokale et annet sted.

I tillegg har foreningen to andre månedlige møtearenaer. På "Treffene" prater de om det som faller dem inn og koser seg med smørbrød, kaffe og kaker. På "Riksetreffene" mimrer de "gamle" rikstelefondamene rundt pizzaen med tilhørende drikke.

Ikke alle kan delta på møtene. Derfor sender styret ut tre skriftlige meldinger i året.

Selv om medlemstallet sakte synker er det selvsagt et stort ønske at foreningen skal bestå. Det avhenger imidlertid av at medlemmene tar på seg verv i styre og stell.

Bjørg Johansen

Unni Thorkildsen og Dagfinn Husmo auksjonerer bort et bilde. I Kongens gate 21 hadde foreningen gaver, pyntegjenstander og inventar som det ikke var plass til i de nye lokalene. To medlemsmøter med auksjon ga medlemmene anledning til å handle for en billig penge.

Quiz engasjerer i dagens medlemsmøter.

NAVN GJENNOM SEKSTI ÅR

- 1957 Telegrafverkets pensjonistforening Oslo.
- 1969 Stortinget endret Televerkets organisasjonsform, og Telegrafverket ble endret til Televerket. Navnet på pensjonistforeningen ble da endret til Televerkets pensjonistforening Oslo.
- 1995 Televerket ble omorganisert til Telenor AS, og foreningens navn endret til Telepensionistenes forening Oslo.

STYRET I JUBILEUMS-ÅRET SER SLIK UT

Dagens leder Leif Thorkildsen.

Tor Einar Sæter, nestleder og web ansvarlig

Unni Thorkildsen, sekretær

Kari Sørensen, kasserer

Ruth Aas, styremedlem

Frank Mikalsen, styremedlem

Else-Lill Rolén, styremedlem

Björg Holkestad Klyve, varamedlem

Åke Sætha, varamedlem og turansvarlig

Baklukesalg

I våre mange og lange års løp hopper det seg opp i kjeller og på loft. Å kaste kan være problematisk for oss som ikke er opplært til "bruk-og-kast". En god ide er å hive alt vi vil bli kvitt, men ikke hjerte til å kaste, inn i bilen, kjøre til en markeds plass, åpne bagasjelokket – og vips er saker og ting solgt til glede for andre.

Bjarne Ulvang i Bergen og Hordaland lokalforening har sendt oss bilder og litt om arrangementet.

I Fyllingsdalen utenfor Bergen arrangeres det ca. månedlig en form for loppe-marked i friluft - BAKLUKESALG er navnet på foretaket.

På en parkeringsplass for ca. 300 biler, kommer folk kjørende med lopper i bagasjerommet, tilhengeren eller bobilen. Arrangementet er gratis, og alle som har noe de vil bli kvitt er hjertelig velkommen

Mange pensjonistloft kan muligens trenge en opprydding, og her er invitasjon til gjenbruk før ting går i søpla.

Pensjonistkollega Ingrid Haustvedt (sittende på bildet) tok hintet, og solgte lopper fra bilen sin. Audny Ulvang bivånte salgsprosessen. Begge er medlemmer i Telepensionistene Bergen og Hordaland.

Tennene er en del av helsa vår

I høstens valgkamp har vi hørt mye om de eldres ve og vel, og Pensjonistforbundet har vært svært aktive på pensjonistenes vegne (se egen sak fra Arendalsuka). Helse står blant annet i fokus hos forbundet.

Gunhild Skoglund

Heldigvis beholder vi tennene våre lenger enn tidligere, og det er hjelp å få når problemene oppstår. Men du verden så dyrt det kan bli.

Hjertesaker

Pensjonistforbundet har fire hjertesaker: trygghet, helse, økonomi og kultur. Under saken om helse, finner vi denne omtalen:

"Tannhelse er et spesielt viktig felt innen forebygging for eldre. Flere og flere eldre beholder egne tenner livet ut. Likevel blir under en tredjedel av de som får hjemmesykepleie, og som har rett til gratis tannhelsehjelp, undersøkt og får behandling. En stor andel av eldre oppgir økonomi som den viktigste årsaken til at de ikke oppsøker tannlege. Derfor vil Pensjonistforbundet at tannbehandling skal bli en tjeneste på lik linje med andre primærhelsetjenester, og falle inn under en egenandelsordning."

Ifølge Helsedirektoratet har grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie rett til gratis tannhelsetjenester. Pensjonistforbundet mener at det skal innføres en årlig tannhelsekontroll for alle over 67 år.

Munnleger

Anne Margrete Gussgard er tannlege med spesialistutdanning i tannkjøtt sykdommer ved Universitetet i Tromsø (UiT). Doktorgraden hennes har sett på hode- og halskreftpasienter. Hun synes ikke ordet tannlege er dekkende, hun vil heller kalle seg munnlege. Det understreker hun med at munnhulen er en kropp i miniatyr med tenner, tannkjøtt, slimhinne, bein, muskler, blod og nerver. Dermed er det en stor sammenheng mellom orale tannsykdommer og andre sykdommer.

Velg tannbørste selv

Hvem blir ikke påvirket av reklamen for rene lokomotiver av noen tannbørster.

Intelligent og revolusjonerende står det i reklamen for disse batteridrevne vidundrene som lover å feie bort alt som slett ikke skal være på tennene våre.

Katrine Gahre Fjeld har blant annet gjort en studie hos sykehjemspasienter for å se på effekten av munn- og tannpleie hos eldre. Det ble blant annet vurdert om elektrisk tannbørste er mer effektiv enn en vanlig børste.

Valg av tannbørste viste seg å være mye viktigere når det gjaldt gruppen med større grad av kognitiv svikt. Når pleiere assisterte disse ved bruk av elektrisk tannbørste, og de ble vant til å bruke dette hjelpemiddelet, forbedret tannhelsen seg. Tiltaket førte til hele fem ganger så stor reduksjon i bakteriebelegget på tennene sammenliknet med dem som ikke fikk hjelp, og som brukte vanlig tannbørste.

Det kan være verdt å vite dersom vi har noen nær oss med demens eller annen kognitiv svikt.

Hos personer uten slik sykdom var det nær sagt ingen forskjell om vanlig eller elektrisk tannbørste ble brukt.

Konklusjonen blir at du kan trygt bruke den tannbørsten du liker best, men pass ellers godt på deg selv og dine. Så får vi håpe at Pensjonistforbundet når gjennom med sine krav.

Kilder: Pensjonistforbundet, Helsedirektoratet, forskning.no, UiT

Meld deg inn i Pensjonistforbundet som enkeltmedlem

Hva tenker du vel nå, jeg er da medlem av Telepensjonistenes Landsforbund, og da trenger jeg ikke være enkeltmedlem i Pensjonistforbundet (PF). Nei, valget er jo fritt, men som enkeltmedlem får du førstehånds informasjon fra PF. Annenhver måned, cirka, får du medlemsbladet «Pensjonisten» som har mye nytt, intervjuer, og ikke minst informasjon om hvordan de arbeider mot den til enhver tid sittende regjering og Storting. Det er et meget viktig arbeid som gjøres på det området.

Åse Nordnes, Gudbrandsdal lokalforening

Pensjonistforbundet har jo tapt forhandlingsretten, kun rett til drøftinger. Det vi, som enkeltmedlemmer, har fått informasjon om, er hvordan de utrettelig arbeider for å få tilbake forhandlingsretten. Dette er meget viktig fordi pensjonistene er etter hvert en stor gruppe, og vi vil ikke bli avspist med et negativt trykdeoppgjør år etter år. Det er det mange av oss som rett og slett ikke har råd til, fordi det finnes mange som har gått på deltid i arbeidslivet, og i mange tilfeller ender de opp som minstepensjonister. Derfor er det viktig at PF har dette på agendaen hele tiden. Og det har de, derom hersker det ingen tvil.

Nyhetsbrev

I august utgaven av bladet «Pensjonisten» er det et utførlig bilag som heter «Nyhetsbrev». Det omhandler Stortingsvalget og hva de enkelte partier står for. Meget god informasjon. Det er ikke bare når det er valg det følger med nyhetsbrev, nei, det følger med hver gang, og med viktig informasjon. Jeg, som lokallagsleder i Telepensjonistene Gudbrandsdal, refererer til dette nyhetsbrevet når jeg har fått bladet Pensjonisten. Jeg ser at

dette er viktig for medlemmene også, interessen øker faktisk, og det er bra.

I tillegg til nyhetsbrevet har bladet mye god informasjon om mange ting, gode artikler om elderråd, forsikring, mat, helse, boliger for eldre, hjelpemidler, portrett av forskjellige interessante personer, reise etc. Ja, det er faktisk noe for alle og enhver.

Vær synlig

Vi er en stor gruppe og dermed en interessant gruppe for mange aktører, spesielt innen reise. Samtidig er alle interessert i våre stemmer når det er valg.

Neste gang er det kommunevalg, og da er det opp til oss som bor i de forskjellige kommunene rundt omkring i landet å gjøre lokalpolitikere oppmerksomme på at vi er der.

Sterke sammen

Så har vi også opplevd at vi ikke får «lønnsslippen» vår. Den vil vi ha tilbake, i hvert fall for noen.

Det er ikke alle som er så datakyndige blant pensjonistene at alle kan gå inn på en side for å se. Mange av de eldre har heller ikke data, selv om det begynner å bli mange etterhvert. Dette har PF tatt

opp tidligere, så vi ser at det arbeidet de gjør er viktig for oss, og de slåss for våre rettigheter.

Dette koster penger, også å fronte alt det arbeidet de gjør. Medlemskontingenten er heller ikke avskrekkende, 275 kroner pr år. Dette er vel anvendte penger, slik at PF kan fortsette sitt viktige arbeid for oss medlemmer.

Jeg vil anbefale alle å melde seg inn som enkeltmedlem. Hvis vi er mange nok kan ikke myndighetene neglisjere oss som gruppe, det har noe med den berømte «kjøttvekta» å gjøre. Lykke til.

Slik melder du deg inn i PF

Pr post til: Pensjonistforbundet,
postboks 6714 St. Olavs plass,
0130 Oslo.

Eller på e-post:
pf@pensjonistforbundet.no
Telefonnr. 22 34 87 70

Pensjonistforbundet

Pensjonistforbundets krav til politikerne

1. Forhandlingsrett for pensjon
2. En kommuneøkonomi som sikrer god eldreomsorg
3. "Slippen" tilbake for de som ønsker det
4. Enerom på sykehjem for alle som vil
5. Økt satsing på Den kulturelle spaserstokken
6. Økt satsing på aktivitetscentre og velferdsteknologi

SOFUSTANKER

Stortingsvalgets kval var mangslungent. Skal vi satse på kors eller sverd? undret fru en søndagsmorgen da sverdet hennes sneiet hatten av søndagsegget. Hun spurte ikke meg, i visshet om at jeg ikke har noe å gjøre i de vantros rekker, men lydig følger vivens anvisninger. Erna eller Jonas? Hadde det vært mitt valg, ville jeg heller trykket meg til Ernas bryst fremfor å havne i hvalfiskens buk, slik Jonas gjorde ifølge søndagsskolens lære. Sylvis gullkors sammen med fremmedfrykt og bekymring for sine barns islamsfrie framtid, traff hardt. En kristen ulv i fåreklær, mente fru en, da 'Det gikk en kule varmt', som Listhaug unnskyldte seg med etter et ubetenkt sleivspark om NRKs forbud mot å bære kors mens de tillot hijab. Å sleike en strisvett imam oppetter ryggen smaker neppe godt for noen. Da heller et slikk på korsbæreren.

Trump har sparket sine folk i hytt og pine og twitrer seg inn i verdenspolitikken i sene nattetimer. Store ord og tvilsomme fakta gir klappsalver fra meningsfellene, mens folk flest får frysninger. Listhaug har tatt etter Trump i sin retorikk og bruker sterke ord og uttrykk for å bli hørt og få oppmerksomhet. Menigheten hennes jubler også, og gjør korsets tegn mens de river hijaben av de som burde vært medsøstre i en voldstruet verden. Terror utøves ikke bare av bomber, våpen og lastebiler. Tanketerror tvinger til taushet, bøyde hoder og flukt. Når veien til fellesskapet sperres, skapes fortvilelse, sinne og hat. Det kan trigge fram terrorhandlinger som hevner.

Rosenborg hevdet seg endelig i fotballverden da de sparket seg inn i Europa-ligaen etter å ha senket Celtic. Nykjøpt spiller-ess ga uttelling. Millionene fulgte etter, og RBK kjøpte Trondheim kommunes aksjer i Lerkendal stadion cash. Så nå har RBK full ballbanekontroll. Det samme kan vi ikke si om Landslaget. Tyskerne har erobret oss før, men med seks baklengsmål ble vi også denne gangen tatt på senga.

Sommertoget på TV satte spor i fruens sinn. Timevis med togskinner, ompa korps, ordførerkjeder, linse luser, jernbanebroer og nedlagte stasjoner styrket nattesøvnen. Hun utstyrte seg med grønt flagg og plystrepip og var situasjonens herre. Men for gemalen var toget alltid gått når han prøvde seg på sengekanten. Det hadde kanskje gått bedre med en perrong.

Fruen har fått rullator, men hun ruller sjelden. Rullatoren står stort sett parkert i entreen. Men som hun ruler! Sofusen flakser som en forskremt hane i heimen med alskens huslige gjøremål, mens fru en plages av vonde føtter, knær og hofter. Og rullatoren står der som sannhetsvitne, mens jeg mumler om latskap når jeg må rydde og vaske i heimen.

Telenoret vårt har lite å fare med, utover å hevde å ha landets raskeste nett med 4 G rundt land og strand. Ikke vet jeg. På hytta har i hvert fall vi dårlig dekning selv om vi har en hypermoderne mobiltelefon. Storsjefen Sigve har gjort seg usynlig i media. Har Erna gitt ham munnkurv mens hun jobber i kulissene for å selge noret til høstbydende? Uaktet slike kjetterske tanker viser halvårsresultatet at noret som vanlig setter ny økonomisk rekord. Taushet kan være gull. Når

statselskaper tjener grådig mye penger, er ulvene på alerten og vil privatisere eller selge butikken. Arvesølvet må voktes dag og natt, mener fru en. Hun får ikke sove når hun engster seg for at råderetten over vannkraft, fossefall, jernbanelinjer, fiskebanker, breer og fjorder og andre naturalia skal selges ut av landet. Salgs-kåte politikere må styres.

Kim Jong-un er en jungmann på atomskuta. Han utfordrer verdenssamfunnet med raketter og hydrogenbombsmell i lekekassa i Nord-Korea. Den unge mann ser ingen grunn til å rive seg i håret etter protester fra 'all verden'. Han spankulerer i sin verden full av ungdomstrass med hårmanken striglet og høyt hevet, til skrekk og gru for naboen i sør.

Valgkampen var mangfoldig. Harskt, speket og fett valgflesk ble bragt til torgs. 3000 nye lærere og nulling av annerledestroende flyktninger var ytterpunkter. Reverserte kommunesammenslåinger ble lovet i valggrusen. Nedtrapping og stans av oljeaktivitet likeså. Skattelette for de rike formuende og skatteøkning for folk flest var også med. Nå har folket gjort sine valg i demokratiets navn. Da er veien staket. Men det gjenstår å se om den blir fulgt. Ikke minst er vi pensjonister spente på om kjøpekraften vår fortsatt vil reduseres i årene som kommer.

Om valgresultatet var det på forhånd like mange meninger som målinger. Dagene var full av ruelser, gleder, håp og tro. Etter valget slikkes sår og sminkes arr. De som vant stråler av seiersglede og jubel. Og alle puster lettet ut. Det ble jo som det ble, og om fire år kommer en ny sjanse.

Høstjvendøgn er passert. Vi svøpes av mørke høstkvelder. Sommeren er et minne og lengselen mot vintersnø og høstgleder holder oss i gang. Fru en og jeg håper at alle ser lyst på mørketida, og at alle tunge tanker blåser bort med høststormene.

Bokormene

Velkommen til bords! Det er dagens vertinne som prøver å komme til orde. Men det er ikke enkelt når seks damer snakker i munnen på hverandre. Dessuten er det en hel måned siden sist, så vi har mye å snakke om!

Kirsten Grøndahl, Trondheim lokalforening

Vi har bokklubb-møte hos Kjellrun som har dekket opp med reker og hvitvin på terrassen i sin nye leilighet. Dette er en av de sjeldne soldagene i Trondheim denne sommeren, og vi kan sitte ute og kose oss. Vi er seks tidligere kolleger og pensjonister som alle har et langt tele-liv bak oss. To med telegrafkurs og fire med telefonkurs. Ja, tre av oss har faktisk gått på samme kurs. Vi kan nesten si det slik at vi har kjent hverandre «hele livet».

Sammensveiset

Da vi alle etter hvert ble pensjonister, ble vi enige om at vi fortsatt måtte møtes. Vi var blitt en god sammensveiset gjeng, som delte både sorger og gleder. Mens vi enda var i jobb hadde vi ofte treff hos hverandre, eller vi gikk ut på byen og spiste.

Må nesten fortelle en historie fra den gang vi var unge og spreke! Gikk på byen rett etter jobb, og det er så lenge siden at det var vanlig å pynte seg litt før en gikk på restaurant, derfor ble det litt kleshandel først. Damene visste råd, vi

byttet om på toalettet i Britannia, og gikk i Palmehaven etterpå. Ja det var tider det, artig å mimre litt! Det er vel der vi er på vår alder.

Leseglede

Så fant vi på at vi skulle starte en bokklubb med faste møter en gang i måneden. Alle er vi veldig leseglade, og det har selvfølgelig blitt mer og mer behov for lesestoff.

I vår klubb har vi ingen leder, men som i alle forsamlinger er det alltid noen som har mer på hjertet enn andre! Møtene kan være hjemme hos en av oss, eller vi møtes ute på byen. Vi diskuterer hvilken bok hver enkelt skal bidra med, og så bytter vi bok på hvert møte. Dette går som regel ganske greit, men det hender at det dukker opp noen bøker i tillegg, som vi bare må lese. Og disse ekstrabøkene, som vi kaller dem, skaper virvar i systemet vårt, men også mang en god latter.

Vi har et mål om at vi skal diskutere bøkene vi leser! Jammen ikke så greit å få til det, vi har jo så mye annet å snakke

om. I starten gikk det mest på krimlitteratur. Vi måtte bare få med oss det siste av de mest kjente krimforfatterne. Etter en tid var det en av ektemennene våre som påsto at vi ble helt kriminelle av all krimlesinga. Hva den påstanden kom av er ikke godt å si!!

Steinbeck hadde gulnet

Heldigvis fikk vi med årene interesse for annen aktuell litteratur, ja, det gikk så langt at vi vurderte å skifte navn til

Dagens vertinne Kjellrun Hegg

Litteraturklubb! Nå tenkte vi å ta for oss noen av de gamle, gode klassikerne! Men for å kunne diskutere bøkene måtte vi lese den samme boka samtidig.

Det var ikke bare greit å låne såpass mange bøker på en gang, men ved hjelp av flere bibliotek gikk det bra. Starta med Johan Falkbergets Den fjerde nattevakt. Vi hadde vel alle lest den for lenge siden, men en god bok kan ikke leses for mange ganger. Vredens druer av John Steinbeck ble ingen suksess, da bøkene var gulnet og med alt for lita skrift for oss gamle damer!

Dermed var vi tilbake på bokklubbstadiet igjen, og det var nok kanskje like bra. Etterhvert har det blitt færre krimbøker, for vi har funnet mye annen fin litteratur som er vel verdt å lese.

Holder sammen

Hvert år, like før jul, har vi lutfisklag hos Bodil. Det er blitt et høydepunkt som ingen av oss går glipp av. Ellers har bokormene en Røros-tur for året, da undertegnede har flyttet dit.

For oss betyr bokklubben veldig mye, vi får selvfølgelig lest mange gode bøker, men det viktigste er nok det sosiale samværet. Vi anbefaler gjerne flere å gjøre som oss. Det har gjort at vi holder sammen, pleier vennskapet, og som før nevnt deler sorger og gleder. Vi koser oss sammen, mimrer mye og minnes gamle gode tele-dager.

Bokormene viser et bitte lite utvalg av det de har pløyd gjennom i årenes løp. Sittende fra venstre Bodil Grøstad og Anne Evjen. Bak står fra venstre Unni Schawland, Kirsten Grøndahl og Kari Bugten.

Den pensjonerte telesigøyneren

- Det er vei til alle senderanleggene, og de bruker løypestråkkemaskiner for å komme opp om vinteren. Det har skjedd en enorm utvikling innen utbygging og drift av senderinstallasjonene for kringkasting siden jeg startet innen dette området.

Gunhild Skoglund

Det er Truls Langeggen som minnes tøffe arbeidsdager i forbindelse med TV- og FM-senderstasjoner i Norge.

- Nå er senderne mye enklere å installere og sette i drift, bortsett fra utstyret for ventilasjon og kjøling, og der er veldig sjelden feil på dem. All daglig driftskontroll og overvåkning skjer fra et driftsenter på Fornebu, forklarer han.

Etter at Truls Langeggen sluttet som teknisk direktør i Norkring jobbet han i Telenor Broadcast med innføring av digital kringkasting til han pensjonerte seg for 18 år siden. Da hadde han tjent Telenor i 40 år.

Til fots på jobb

Det var et svært krevende anleggsarbeid i 50-, 60- og 70-årene da utbyggingen av TV-stasjoner og radiosendere i høyfjellet ble utført. Den første snøscooteren ble prøvd til Lønehorgi ved Voss i 1964. Det var utenkelig med vei til stasjonsanlegg. Alt var basert på taubaner for transport av gods, og en måtte gå til fjells. Da fjernsynsutbyggingen kom i gang, måtte man basere seg på bemannede fjernsynstasjoner. For eksempel hadde noen ansatte sin daglige marsj på sti til stasjoner som Jonsknuten ved Kongsberg og Gamlemsveten ved Ålesund.

Telesigøyner

- Det var en spesiell type mennesker, med mange særpregede personligheter, som fant seg til rette i Kringkastingstjenesten. Det var en fysisk krevende tjeneste hvor de var borte i månedsvis på utbygging. De bodde i provisoriske brakker. For eksempel på Kautokeino TV-sender var det soveplass for seks personer, men opp til 20 jobbet og sov der i periode, minnes Langeggen som var privilegert med "eget rom" fordi han sov inne i selve senderen.

Telesigøyner var et uttrykk som noen brukte om ansatte ved Kringkastingskontoret. De laget enkel mat selv, og de sov i sovepose i begynnelsen. Mye av utstyret måtte bæres opp på fjellet, og om vinteren gikk de på ski.

- Vi var i god fysisk form!

En av grunnene til at mange likte dette utfordrende arbeidet var det synlige resultatet. Publikum var tydelig tilfreds.

- En væreier i Lofoten inviterte oss på middag da de hadde fått fjernsyn. Folk ringte midt på natten til oss og fortalte triumferende at nå hadde de sett prøvebildet!

Oppslag i Finnmark Dagblad

Høsten 1967 ble TV-senderen på Tyven utenfor Hammerfest satt i drift.

Langeggen forteller: - I en periode måtte vi forlate byen for å ta andre oppgaver. Vel tilbake var min røde fjellanorakk observert på hotellet i Hammerfest, og Finnmark Dagblad konstaterte at med den røde anorakken tilbake, så ville TV snart komme til Hammerfest. Vi hadde blant annet fortrinnsrett for oss og utstyret vårt da vi fløy med SAS, alle var interessert i å få fjernsyn.

I løpet av denne høsten ble det satt i drift fem senderstasjoner i Finnmark. Det var like mange som i hele Danmark, det sier noe om utfordringene ved utbygging i Norge. Det siste NRK fjernsyns-anlegget kom ved Kongsvinger i 1969.

Lokalt press

Som ansvarlig for drift av TV-sendere var Truls Langeggen mer eller mindre

Jonsknuten hovedsender. Knuten er det høyeste fjellet i Kongsberg med sine 904 moh. Senderen er 92 m høy.

Foto: Cato Normann
Telemuseet

Truls Langeeggen ved sin siste arbeidsplass på Fornebu.

VISSTE DU AT

- ◆ Telegrafstyret startet de første prøvesendinger med radio i 1923.
- ◆ Norsk Rikskringkasting ble etablert i 1933, da opphørte all privat kringkasting.
- ◆ 1955 fremmet Telegrafverket forslag om at den tekniske utbyggingen burde ligge under dem.
- ◆ Stortinget påla Telegrafverket ansvaret for videre utbygging av kringkasting i Norge, på vegne av og finansiert av NRK. Kringkastingskontoret ble etablert i 1956.
- ◆ Radiolinjekontoret ble etablert i 1959.
- ◆ Kringkastingskontoret gikk over til å fjernstyre anlegg i 1964-65.
- ◆ Det siste NRK-fjernsynsanlegg kom ved Kongsvinger i 1969.
- ◆ NRK ville ikke sitte med ansvar for sendestasjoner og sendere, og Norkring ble etablert i 1966. Etter noen år overtok Telenor det fulle eierskapet, og Norkring er i dag heleid gjennom Telenor Broadcast Holding.

kontinuerlig på reise i mange år. Uansett ukedag måtte han være klar til å rykke ut. Ofte kom det telefon om natten, eller det oppsto feil lørdag ettermiddag. Hvis driftspersonalet ikke klarte å rette feilen, var det bare å dra. For de aller fleste ved Kringkastingskontoret var det enormt mye reising, noe som ofte skapte problemer i forhold til familien.

Etter hvert fikk stasjonsanleggene bedre bomuligheter, og stadig flere fikk veitil-

knytning. I de første årene var det kun en TV-sender på hvert punkt, og ingen reserveresendere. Det stilte store krav til driftspersonalet, som fikk et voldsomt press på seg angående driftsstabilitet, både fra lokalmiljøet og fra politikere med ordføreren i spissen. De ytet da også en enorm innsats.

TV2

Et stort og spesielt utbyggingsprosjekt

var etablering av AM-senderstasjonene på Kvitsøy og Sveio. Neste store landsomfattende utbyggingsprosjekt var TV2s nett som var ferdig september 1992, etter meget kort utbyggingstid. Dette var basert på et nytt konsept med signalmatning av alle sendere via satellitt.

Kilde til deler av artikkelen:
"Vi var Telesigøynere"
av Gunnar Falck-Ytter (2005)

Aktiv trimgruppe i Trondheim

Sommer har blitt høst, og i Trondheim trimmer folket seg inn i en ny sesong.

Inger Qvam i trøndernes lokalforening har sendt en hilsen.

Trimmerne gikk inn i sommeren etter en hyggelig avslutning på Ringve gård. Den omtales historisk første gang i 1521. Gården ligger på en høyde på Ladehalvøya, og på 1700 tallet var den en av de største eiendommene på Lade. Ringve er barndomshjemmet til sjøhelten Petter

Wessel Tordenskjold.

Ringve Musikkhistoriske Museum ble grunnlagt av Viktoria Bachke i 1952, og museet er i dag Norges nasjonale museum for musikk og musikkinstrumenter. Samling omfatter over 2.000 instrumenter og har årlig 50.000 besøkende. Ringve har også en botaniske hage. Stedet er absolutt verdt et besøk.

En vandring i egen by er en fin måte å bli kjent i gater og veier. Vi startet på

Torget der Olav Tryggvasson, høyt på sin sokkel, skuer ut over byen mens torgkona står støtt utenfor Hornemansgården – pensjonistenes eget hus. Etter ca. to timers vandring var det godt med en pause på Mormors stuer.

Trimgruppa hadde foreslått tur til Sunndalsøra og musikkspillet om Lady Arbuthnott. Styret i lokalforeningen tente på ideen, og over 30 deltakere fikk en flott opplevelse den første dagen i juli.

Jernbanelinjene fra Hommelvik nord for Trondheim til Muruvik er erstattet med turvei langs sjøen. Ved Flatholmene smaker det alltid godt med nistemat og termos.

Hyggelig lag på Café Viktoria på Ringve Musikkmuseum. Fra v: Tove Rønning, Kari Bugten, Inger Ervik, Åse Mona, Bjørg Overland, Eli Skaar, Mildrid Kvaal og Hildur Zahl.

Hvordan bruker du mobiltelefonen?

Mange av oss har mobiltelefoner og nettbrett, såkalte 'mobile enheter'. Intensjonen i denne artikkelen er å belyse noen områder som man kanskje ikke tenker så mye over i det daglige.

Av Stig Olav Kvam

Det å ha mobiltelefon har blitt det normale for veldig mange. Fokus i denne artikkelen er 'Smart telefoner' og 'nettbrett'. Har man en god gammeldags 'usmart' telefon som brukes kun til telefoni og å sende meldinger, vil ikke mye av det som beskrives her ha aktualitet.

Hvordan bruker du din telefon?

Her er det ikke å ringe og sende meldinger som ligger bak, det er fokus på alle de andre mulighetene. Det å legge inn informasjon man trenger som bankkonto, passord, fødselsdato og personnummer, avtaler og lignende. Dette er informasjon man kan og vil ha bruk for i det daglige, og å lagre dette på telefonen er enkelt, kjekt og tilgjengelig. Men er det lurt? Egentlig ikke, uten at man tar noen

små grep for å sikre det man ønsker å ha som sin konfidensielle informasjon. Utgangspunktet er at det KAN lønne seg å være en smule skeptisk!

Sikre dine lokale data

Hvis man vil lagre sensitiv informasjon på telefonen, kan man laste ned en app for dette, som f.eks KeePass, LastPass eller 1Password for å nevne noen få av mulighetene som er gratis tilgjengelig for brukere. Flere av disse kan også synkroniseres mellom flere enheter som mobil, nettbrett og PC/Mac. Med en sån løsning kan sensitiv informasjon legges inn og være godt sikret. Men det finnes selvsagt en enkel analog løsning også, bruk en notisbok for din sensitive informasjon! Ikke alltid like hendig å ta med

seg rundt omkring, men den digitale risikoen er eliminert.

Hvorfor fokus på dette?

Det er ingen hemmelighet at mobiler og nettbrett er noe av det som er minst sikkert i dag, og de er ettertraktet også for de som har som 'hobby' å forsyne seg med andres eiendeler. Det eneste som er verre er IoT enheter (Internet of Things – f.eks. kjøleskap, vaskemaskiner, kaffetraktere etc med tilgang til internett).

Hvis man mister telefonen eller den blir stjålet, så er det mange som tenker at min telefon kan fjernslettes. Men de som forsyner seg av andres eiendel vet som regel hva de gjør, og SIM kortet i telefonen tas ut på mindre enn 60 sekunder. Dermed blir fjernsletting av mobilen ganske teoretisk etter dette. Derfor er hvordan man lagrer sin informasjon vesentlig. Den er fremdeles tilgjengelige på telefonen etter at et nytt SIM kort er satt inn.

Hvis man krypterer lokal lagring vil det være svært mye vanskeligere for noen som har forsynt seg med din mobil å kunne hente ut din lokale lagrede informasjon. Fremdeles ikke umulig, men det som må gjøres kan ta svært lang tid for en som vil hente ut informasjonen.

Sosiale medier og digitale spor

Mange bruker FaceBook, Twitter, SnapChat og lignende sosiale media i det daglige, og hvis man i tillegg bruker dette på telefon og/eller nettbrett er det mer risikofyllt enn på en PC/Mac. Det som det er forsket på er hvor mye som videregendes til andre aktører enn de som man er logget inn på. Mange har nok hørt om Snowden og NSA's avlytting av data, det var på mange måter en bråvåkning rundt omkring i verden på å innse hvor omfattende dette er. Har man en Android, iPhone og/eller Windows enhet så er sporing via GPS fullt mulig, de kan være påslått som standard. Da vil du kunne se hvor du har vært og når, dette er informa-

sjon som er lagret ute i 'skyen'. Mitt råd er derfor å slå dette av hvis du ikke trenger det. GPS kan være nyttig å ha påslått hvis telefon blir stjålet av amatører for å kunne spore hvor den er, men sjansen er ikke stor hvis den blir stjålet av de som kan dette. Så lenge GPS ikke er på utstyrsnivå (innebygd fra telefonleverandøren), så skal man ha en del flaks for å kunne benytte GPS sporing.

Hva skal man gjøre?

Det høres sikkert ut som at jeg er litt vel opptatt av sikkerhet, og da det har vært en del av min arbeidshverdag gjennom mange år er det ikke en feil antagelse. Min hensikt er egentlig ikke å skremme, men dette er et vanskelig område å beskrive på en 'forsiktig' måte.

Her er noen råd for hva man kan passe litt på:

- Alltid sikre din telefon / nettbrett med PIN kode
- Ikke lagre sensitive data på telefonen hvis du ikke sikrer dette på en god måte (passordbeskyttet lagring eller kryptert mobil enhet)

- Bruk sosiale media med litt nøkternhet (ikke skriv at du er bortreist, ikke legg ut sensitiv informasjon, ikke offentliggjør bilder av andre uten deres samtykke)
- Slå av GPS sporing hvis du ikke trenger det
- Slå av WiFi når man ikke trenger det (forhindrer uønsket datatilgang og sparer batteri)
- Ikke legg inn App'er ukritisk på mobile enheter
- Pass på at App'er og systemet er oppdatert

Oppsummering

Meningen er ikke å gjøre folk redd for å bruke telefon og nettbrett, hensikten er å fokusere på hvordan de brukes. I en digital hverdag legger vi igjen spor overalt, enten man tenker over det eller ikke, og enten man vil eller ikke. Telefon og nettbrett er såpass viktig i det daglige, at det er kommet for å bli. De yngre generasjoner virker å være nokså nonchalant med hva og hvordan de legger ut informasjon. De er antageligvis ikke de beste 'sikkerhetsrådgivere' i den aldersgruppen,

STIG OVE KVAM

jobbet i Telenor fra 1980 som telemontør og feilretter, han var stasjonert i Molde og Kristiansund frem til 1994. Etter høyere IT utdanning gikk han over til Berg-Hansen Reisebureau som IT-konsulent (TNM prosjekt Ålesund), og har siden jobbet bredt med IT (informasjonsteknologi). Etter 11 år på Kypros som leder av et lokalt IT selskap, returnerte han til Norge og statlig virksomhet etter mange år i privat sektor. Kvam er bosatt i Vestfold med kone og tre barn.

selv om det blir gjort i beste mening – gjerne for lettere å holde kontakt.

Tenk derfor gjennom hva du trenger telefonen til, og hva du bruker denne til. Mitt råd er å være forsiktig, og er man i tvil så spør noen, let ute på nett, eller la det være inntil man føler seg komfortabel.

Telemuseet er reddet

Dette var overskriften i en artikkel i Rome-riks Blad 5. September.

Noen dager tidligere, i samme avis, fortalte direktør Eli Hall ved Telemuseet at blant annet museet på Fet gikk på sparebluss og levde på oppsparte midler etter at Telenor ikke lenger vil gi museet økonomisk støtte. De siste årene har museet vært truet av nedleggelse. Uten støtte fra regjeringen ville det være kroken på døra fra nyttår.

Kari Kjønaas Kjos (Frp) uttalte til nevnte avis at regjeringen vil bevilge 6,6 milli-

oner kroner i statsbudsjettet som legges frem i oktober: "Regjeringen synes det er leit at Telenor trekker seg helt ut og skulle gjerne sett at de kunne ha bidratt noe. Derfor er det gledelig å kunne fortelle at det nå blir penger på Telemuseet."

Avisen skriver videre at det var etter samtale med Samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen at Kjønaas Kjos kunne legge fram nyheten. Hun sier at dette ble bestemt da budsjettet ble laget, og at hun syntes det var greit å orientere museet i forbindelse med avisomtalen om museet på Fet.

Ønsker sammenslåing

Vi kontaktet direktør Eli Hall ved Telemuseet og spurte hva dette betyr for de lokale telemuseene. Videre spurte vi om et framtidig samarbeid med Teknisk museum også vil omfatte aktiviteten i Tromsø og andre steder.

I en e-post svarer Hall at Telemuseet og Teknisk Museum vil søke Stiftelsestilsynet om en sammenslåing fra 1. januar 2018. Det innebærer at all virksomhet og alle avtaler Telemuseet har på davæ-

rende tidspunkt vil bli overført til Teknisk Museum.

Teknisk Museum sier de ønsker å prioritere vårt fagområde fremover, blant annet med en stor IKT-utstilling i løpet av de nærmeste årene.

Telemuseet har avvirket noen av de utstillingene vi har ute i landet ved å overføre ansvar til det lokale museet eller til lokale interessegrupper. Flesteparten av gjenstandene til Telemuseet har da oftest blitt deponert lokalt.

For Tromsøs vedkommende har foreløpig ikke Teknisk Museum bestemt hva de ønsker å gjøre. De overtar eierskapet til gjenstandene der, og må vurdere om en fortsatt drift er liv laga.

Saken ble også omtalt i Telepensjonisten nr. 2/17.

Eli Hall

Glåmdal lokalforening

skulle på historisk vandring på Bygdetunet i Austmarka, men bøvtevis med vann fra oven satte en stopper for vandringsringen. Det endte i stedet med grill, sang og gode historier under tak. Men vandret har de likevel gjort, og det langs Sootkanalen. Og som om ikke det var nok i løpet av en sommer, så har de også bergstadvandret på Røros og opplevd utespelet Elden.

Aina Holen har skrevet fyldige omtaler fra turene som vi gjengir utdrag fra.

Elden (tidligere Det brinner en Eld) er et historisk musikkspill som handler om årene 1718-1719. Da gikk ti tusen svenske soldater mot Trondheim for å ta over Norge etter ordre fra Karl XII. Spillet foregår med slagghaugene på Røros som kulisser, og spilles etter mørkets frambrudd. Spillet anbefales på det sterkeste.

Sootkanalen

Engebret Soot ble født i 1786 på husmannsplassen Soot under Søndre Mangen i Aurskog. Han hadde ingen formell utdanning, men da han var 18

år, og gikk i smed- og tømmerlære fattet han interesse for vassdragsutbygging. Han bygde sagbruk og fløterenner, og i 1849 kunne Soot åpne Soot-kanalen som Norges første sluseanlegg. Da kunne tømmer et fløtes motstrøms og over i Haldenvassdraget. Skogene i Mangenområdet steg dermed i verdi fordi tømmertransporten gikk raskere og billigere i forhold til hestetransport. Slusene ble brukt fram til 1930 tallet, da tok lastebilen over.

Soot-kanalen følger grovt sett løpet til Skjølåa mellom sjøene Skjervangen og Mortsjølungen. Det er i alt 16 sluser med navn etter land, kjente personer i tiden og Soots barn. For eksempel Norge, Sverige, Statsråd Stang, Peder Anker og Dines og Caroline Soot.

Engebret Soot hadde flere barn, og noen av dem ble fløtningsdirektører. Soot døde i 1859, ikke spesielt rik, han hadde sans for andre verdier enn pengeformue.

Takk til Sverre Eier som på en kunnskapsrik og rolig måte guidet oss!

Lang, lang rekke på vandring langs Sootkanalen.

Spektakulære kulisser på Røros.

På tur til Røros passerer verdens største elg. Skogens konge står på Bjøråa rasteplass i Stor-Elvdal og skal vekke bilister og hindre trafikulykker.

Det var tider det

Kjell Tetlie i Lofoten lokalforening har sendt et dikt om Gammeltelegrafene i Henningsvær, det lille fiskeværret på Austvågøya i Lofoten. Diktet er skrevet av **Eilif Elvegaard** og sto på trykk i Lofotposten i mai i år. Det er vel verdt å mimre over hvordan kommunikasjonen i eldre tider foregikk.

*Fisketelegrafstasjon fra attensekstiårene
Fiskerne den gang – brukte seil og årene
Utviklingen skred frem
Da kunne de ringe hjem*

*Frk. Isaksen bestyrte den hele stasjon
Like godt som noen mannlig person
Senere, Frk. Oppsahl kom
Også hun fikk positiv dom*

*Gulla og Hanna alltid til stede
Knappt med tid til viktig avtrede
Med pluggen de skaffet forbindelse
Lenge før mobilens opprinnelse*

*Samtale til boks to
Herøy vær så god
Slik lød det på telegrafene den tiden
For mange år siden*

*Fiskerne – snakket hjem
Savnet nok kone og klem
I luka bestilte de riks
Damene kaker fra Blix*

*Mogens og Erling Zahl
Lenge før trådløs og digital
Strekte linjer fra stolper til hus
På trappa satt noen gang pus*

*Det var de som var montørene
Av sjefen holdt litt i ørene
Linjene skulle jo frem
Ikke for tidlig gå hjem*

*Telefonregninger, alle på små lapper
Telegrafbudet Jarle, temmelig tapper
Abonnenten sa noen gang nei
Dette kan da ikke være til meg*

*I veska han samlet konanter
Da passet det ikke med vanter
Ikke alltid det beste føre
Det stemte på krone og øre*

*Vinterstid, mange telegrammer
Levering til brygger og prammer
Mang en gang også til båt
Budet – både kald og våt*

Det
skjer

Oslo
22. - 24. oktober
Tur med Kiel-båten

20. – 22. november
Julemarked på Oset Høyfjellshotell

Turgruppen i Oslo er stadig aktive. Her skal de vandre gjennom skulpturparken på Ekeberg og middelalderparken i Gamlebyen. Bak fra v: Kari Sørensen, Ranveig Brubak, Bjørg Holkestad Klyve, Tordis Maurstad, Marit Aakre og Ruth Aas. Foran fra v: Liv Norgren, Astrid Brustag og Bjørg Nygaard.

Nye medlemmer

Telemark fortsetter å kapre medlemmer (jfr. forrige nr. av bladet). Sekretær Torill Hanto forteller fornøyd at de etter årsmøtet har fått hele sju nye medlemmer, og noen har så vidt rundet 60 år. Det lover godt for kommende år. Hun skryter av Karin Stokke som er "verdensmester i å framsnakke foreningen. Og kanskje trekker spennende turer også nye medlemmer. Telemark er nemlig aktive i så måte. I mai dro de først til Z-museet og Dalen hotell, og i august ble det svensketur med båttur på Göta kanal.

Lillehammer ligger ikke langt etter når det gjelder nye medlemmer. Også her er det god aktivitet. I sommer har foreningen sett revyen Urbane totninger, og de har vært på Røros hvor de underveis besøkte Folldal gruver, Aukrustsenteret og Viewpoint Snøhetta. Leder Jan Ridder-vold forteller at i løpet av kort tid har foreningen fått fem nye medlemmer ved å ta en prat med hver enkelt like før de sluttet i jobben. Han understreker at den beste måten å verve på er ved å kontakte folk. E-poster og brev har lett for bare å bli liggende.

Gi et tips til Telepensjonisten hvis din forening har fått nye medlemmer. Gode forslag til verving, turer og aktiviteter tas også i mot med takk!

På telepensjonistene.no > våre lokalforeninger finner du aktivitetsplaner og mer informasjon fra din egen forening.

KONTAKT OSS

FORBUNDSLEDER	Tore Andli	Dagaliveien 31	0783 Oslo	913 98 001	to-a@online.no
NESTLEDER	Ulf Rathe	Bråtet 73	5148 Fyllingsdalen	900 14 520	urathe@online.no
SEKRETÆR	Marie Birgitte Aashagen	Nedre Flatåsveg 170	7099 Flatåsen	971 29 908	aashage@online.no
KASSERER	Finn-Egil Elster	Hauketotoppen 18	1266 Oslo	913 21 672	feelster@online.no
STYREMEDLEM	Einar Nymo	Bertrand Narvesens vei 2B	0661 Oslo	916 17 467	nymeinar@gmail.com
REVISOR 1	Kåre Johansen	Svenskerud 105	3408 Tranby	901 84 857	khj@online.no
REVISOR 2	Kirsten Næss	Ramstad Terrasse 5	1405 Langhus	901 94 586	kinass@online.no
REDAKTØR	Gunhild Skoglund	Ekreberget 9	2390 Moelv	901 30 153	gunhi-s@frisurf.no
TELEPENSJONISTEN					
TEKNISK ANSVARLIG for telepensjonistene.no	Einar Nymo	Bertrand Narvesens vei 2B	0661 Oslo	916 17 467	nymeinar@gmail.com

Telepensjonistenes Landsforbund

**Besøksadresse: Snarøyveien 30, sone M1A, 1331 Fornebu • Postadresse: Postboks 800, 1331 Fornebu
E-post: kon.telepensjonistene@telenor.com • www.telepensjonistene.no**

SMÅSTOFF

Hva betyr SAKO

Forkortelser er ofte brukt, og like ofte lurert vi på hva det egentlig betyr. SamarbeidsKOMitéen SAKO er et organ for offentlige pensjonistforeninger. Telepensjonistenes Landsforbund (TPL) samarbeider med SAKO gjennom Pensjonistforbundet (PF). Samarbeidet mellom SAKO og PF er forankret i en avtale som

beskriver saker det skal arbeides med og hvordan det skal foregå. I tillegg til vårt eget forbund deltar pensjonistforbundene i Statens Vegvesen, Politiet og Posten samt Fagforbundets Pensjonistforening, LO Stats Pensjonistutvalg og Jernbanepensjonistene i dette samarbeidet.

Ta steget inn i framtida

FNs internasjonale dag for eldre ble markert verden over 1. oktober. Også i vårt land var det selvsagt fokus på denne årlige dagen med forskjellige lokale arrangement. Til tross for at vi har det godt i Norge, sammenlignet med fattige land, er det ingen grunn til å la saken bero selv om Eldredagen har passert.

Tema for 2017 er nemlig omfattende: "Ta steget inn i framtida: ta i bruk og utnytt talent, bidrag og deltakelse fra de eldre i samfunnet."

Årets dag handlet om at vi kan legge bedre til rette for bidrag fra eldre mennesker. Både i familie, nærmiljø og i storsamfunnet kan og vil eldre delta mer. Temaet fokuserer på måter eldre kan delta på, i tråd med rettigheter, behov og ønsker.

I løpet av årene fram mot 2030 vil antall

eldre i verden stige med 56 prosent, fra 901 millioner (2015) til mer enn 1,4 milliarder. Innen 2030 vil antall mennesker over 60 år være høyere enn antall mennesker mellom 15-24 år.

Kilde: fn.no

God høst!

Telepensjonisten ønsker alle lesere en fin høst. Ta en tur i fjellet før snøen kommer dalende, les en god bok, tenn lys og varme i ovnen, en kopp varm sjokolade, et lunt pledd – kos dere!

Visste du at

På vår hjemmeside, telepensjonistene.no, kan du finne fram til flere nyttige nettsider. I menyvalget "For medlemmer" finner du

- Adresseendring – det er viktig å melde fra hvis du flytter, blant annet for å fortsatt få Telepensjonisten i postkassa.
- Leie av Telenor Hytte – godt tilbud over hele landet.
- Telenors reiseavtaler – vi kan benytte oss av konsernets avtaler hvis vi skal ut på farten.
- Telenor Pensjonskasse – her ligger adresse og telefon nummer.
- Nyttige lenker for telepensjonister
 - o Pensjonistforbundet
 - o Seniornett
 - o Seniorporten
 - o Seniorøkonomi
 - o Telemuseet
 - o Vi over 60

Det er vel verdt å ta en kikk på de forskjellige sidene.